KOMISJA
EUROPEJSKA

WYSOKI PRZEDSTAWICIEL UNII
DO SPRAW ZAGRANICZNYCH I
POLITYKI BEZPIECZEŃSTWA

Bruksela, dnia 27.4.2018
JOIN(2018) 11 final

2018/0122 (NLE)

Wspólny wniosek

DECYZJA RADY

w sprawie zawarcia, w imieniu Unii Europejskiej, Umowy o partnerstwie strategicznym między Unią Europejską i jej państwami członkowskimi, z jednej strony, a Japonią, z drugiej strony

UZASADNIENIE

1. KONTEKST WNIOSKU

W dniu 29 listopada 2012 r. Rada przyjęła decyzję upoważniającą Komisję Europejską i Wysokiego Przedstawiciela Unii do Spraw Zagranicznych i Polityki Bezpieczeństwa do wynegocjowania umowy ramowej między Unią Europejską i jej państwami członkowskimi, z jednej strony, a Japonią, z drugiej strony. Rokowania rozpoczęły się w kwietniu 2013 r. i zostały zakończone w kwietniu 2018 r.

Rokowania prowadzono w porozumieniu z Grupą Roboczą ds. Azji i Pacyfiku (COASI), która została wyznaczona jako komitet doradczy. Parlament Europejski był regularnie informowany przez cały czas trwania rokowań.

Po przyjęciu decyzji Rady w sprawie podpisania i tymczasowego stosowania umowy o partnerstwie strategicznym w dniu [...] r. Umowę podpisano w dniu [...] r.

Wysoka Przedstawiciel i Komisja uważają, że cele określone przez Radę w jej wytycznych negocjacyjnych dotyczących Umowy zostały osiągnięte oraz że Umowa może być przedłożona w celu jej zawarcia. Niniejszy wspólny wniosek dotyczy instrumentu prawnego w spawie zawarcia Umowy.

2. CEL I TREŚĆ UMOWY

UE i Japonia mają długą historię szeroko zakrojonej współpracy politycznej, gospodarczej i sektorowej, która zmieniała się z czasem. W oparciu o wspólne podstawowe wartości UE ustanowiła w 2001 r. partnerstwo strategiczne z Japonią.

Umowa o partnerstwie strategicznym jest pierwszą w historii dwustronną umową ramową między UE a Japonią. Umowa wyraźnie wzmacnia wszechstronne partnerstwo, wspierając współpracę polityczną i sektorową oraz wspólne działania w kwestiach będących przedmiotem wspólnego zainteresowania, w tym w zakresie wyzwań regionalnych i globalnych. Umowa stworzy podstawy prawne sprzyjające zacieśnianiu współpracy dwustronnej, jak również współpracy w ramach organizacji i gremiów międzynarodowych i regionalnych. Przyczyni się ponadto do propagowania wspólnych wartości i zasad, w szczególności demokracji, praworządności, praw człowieka i podstawowych wolności.

Umowa będzie stanowić platformę ściślejszej współpracy i dialogu w ramach szerokiej gamy kwestii dwustronnych, regionalnych i wielostronnych. Umowa wzmacnia polityczną, gospodarczą i sektorową współpracę w wielu różnych dziedzinach polityki, takich jak zmiana klimatu, badania i innowacje, sprawy morskie, edukacja, kultura, migracja, zwalczanie terroryzmu, przestępczości zorganizowanej i cyberprzestępczości. Strony ponawiają w niej zobowiązanie do zagwarantowania międzynarodowego pokoju i bezpieczeństwa przez zapobieganie rozprzestrzenianiu broni masowego rażenia i przedsięwzięcie środków na rzecz walki z nielegalnym handlem bronią strzelecką i lekką.

Umowa ustanawia Wspólny Komitet, którego celem jest koordynacja wszechstronnego partnerstwa opartego na tej Umowie.

Umowa przewiduje możliwość zawieszenia jej stosowania w przypadku naruszenia zasadniczych jej elementów, tj. klauzuli dotyczącej praw człowieka (art. 2 ust. 1 Umowy) i klauzuli o nierozprzestrzenianiu (art. 5 ust. 1 Umowy). Ponadto Strony zaznaczają, że

w takim przypadku Strona może przedsięwziąć odpowiednie środki wykraczające poza ramy tej Umowy, zgodnie z prawem międzynarodowym.

Umowa o partnerstwie strategicznym oraz umowa o partnerstwie gospodarczym są elementami jednego kontekstu negocjacyjnego i istnieją między nimi wyraźne powiązania prawne. Oczekuje się, że razem przyniosą one namacalne korzyści i szanse ludności UE i Japonii.

3. PODSTAWA PRAWNA DECYZJI, KTÓREJ DOTYCZY WNIOSEK

3.1. Materialna podstawa prawna

Trybunał Sprawiedliwości orzekł[1], że środek zmierzający jednocześnie do osiągnięcia kilku celów lub mający kilka elementów składowych związanych w sposób nierozłączny, w przypadku gdy żaden z tych celów lub elementów nie ma charakteru pomocniczego w stosunku do pozostałych, jeżeli w ten sposób znajdują zastosowanie różne przepisy traktatu, należy wyjątkowo wydać na różnych, odpowiednich podstawach prawnych, chyba że procedury przewidziane dla obu tych podstaw są ze sobą niezgodne.

Przedmiotowa Umowa zmierza do osiągnięcia celów w następujących dziedzinach i obejmuje elementy z następujących obszarów: (i) współpraca w ramach wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa (WPZiB) oraz (ii) współpraca gospodarcza, finansowa i techniczna z krajami trzecimi. Te aspekty umowy są związane w sposób nierozłączny, a żaden z nich nie ma charakteru pomocniczego w stosunku do pozostałych.

Podstawa prawna decyzji, której dotyczy wniosek, powinna w związku z tym obejmować art. 37 Traktatu o Unii Europejskiej (TUE) i art. 212 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE).

3.2. Proceduralna podstawa prawna

Art. 218 ust. 6 TFUE stanowi, że Rada, na wniosek negocjatora, przyjmuje decyzję w sprawie zawarcia umowy.

Art. 218 ust. 6 lit. a) TFUE stanowi, że w przypadku gdy umowa tworzy ramy instytucjonalne przez organizację procedur współpracy, Rada przyjmuje decyzję w sprawie zawarcia umowy po uzyskaniu zgody Parlamentu Europejskiego.

Umowa o partnerstwie strategicznym tworzy ramy instytucjonalne przez organizację procedur współpracy, mianowicie przez ustanowienie Wspólnego Komitetu w celu koordynacji wszechstronnego partnerstwa opartego na tej Umowie.

W art. 218 ust. 8 akapit drugi TFUE przewidziano, że w przypadku gdy umowa dotyczy dziedziny, w której do przyjęcia aktu Unii wymagana jest jednomyślność, Rada stanowi jednomyślnie. WPZiB jest dziedziną, w której do przyjęcia aktu Unii wymagana jest jednomyślność.

[1] Sprawa C-490/10, Parlament przeciwko Radzie, ECLI:EU:C:2012:525, pkt 46.

3.3. Podsumowanie

Podstawą prawną decyzji, której dotyczy wniosek, powinien zatem być art. 37 TUE i art. 212 TFUE w związku z art. 218 ust. 5 TFUE i art. 218 ust. 8 akapit drugi TFUE. Jako podstawa prawna nie są wymagane żadne dodatkowe postanowienia[2].

4. NIEZBĘDNY CHARAKTER DECYZJI, KTÓREJ DOTYCZY WNIOSEK

Zgodnie z art. 216 TFUE Unia może zawrzeć umowę z jednym państwem trzecim lub z większą ich liczbą, jeżeli przewidują to Traktaty lub gdy zawarcie umowy (i) jest niezbędne do osiągnięcia, w ramach polityk Unii, jednego z celów, o których mowa w Traktatach, (ii) jest przewidziane w prawnie wiążącym akcie Unii albo (iii) może mieć wpływ na wspólne zasady lub zmienić ich zakres.

W Traktatach przewidziano zawieranie umów takich jak przedmiotowa umowa o partnerstwie strategicznym, konkretnie w art. 37 TUE i art. 212 TFUE. Ponadto zawarcie umowy o partnerstwie strategicznym jest niezbędne do osiągnięcia – w ramach WPZiB oraz współpracy gospodarczej, finansowej i technicznej z państwami trzecimi – celów, o których mowa w Traktatach. Należą do nich cele w następujących dziedzinach: prawa człowieka, nierozprzestrzenianie broni masowego rażenia, zwalczanie terroryzmu, korupcji i przestępczości zorganizowanej, migracja, środowisko naturalne, energetyka, zmiana klimatu, transport, zatrudnienie i sprawy społeczne, edukacja i rolnictwo. Umowa o partnerstwie strategicznym zapewnia partnerstwo i współpracę na bardziej strategicznym poziomie.

[2] Sprawa C-377/12, Komisja przeciwko Radzie, ECLI:EU:C:2014:1903.

2018/0122 (NLE)

Wspólny wniosek

DECYZJA RADY

w sprawie zawarcia, w imieniu Unii Europejskiej, Umowy o partnerstwie strategicznym między Unią Europejską i jej państwami członkowskimi, z jednej strony, a Japonią, z drugiej strony

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 37,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 212 ust. 1 w związku z art. 218 ust. 6 lit. a) oraz art. 218 ust. 8 akapit drugi,

uwzględniając wspólny wniosek Komisji Europejskiej oraz Wysokiego Przedstawiciela Unii do Spraw Zagranicznych i Polityki Bezpieczeństwa,

uwzględniając zgodę Parlamentu Europejskiego,

a także mając na uwadze, co następuje:

(1) Na mocy decyzji Rady [XXX] z […][3] Umowa o partnerstwie strategicznym między Unią Europejską i jej państwami członkowskimi, z jednej strony, a Japonią, z drugiej strony („Umowa") została podpisana dnia [...] r., z zastrzeżeniem jej zawarcia w późniejszym terminie.

(2) Celem Umowy jest wzmocnienie współpracy i dialogu w ramach szerokiej gamy kwestii dwustronnych, regionalnych i wielostronnych.

(3) Umowę należy zatwierdzić w imieniu Unii.

(4) Oświadczenie Unii Europejskiej w sprawie art. 47 ust. 3 Umowy zostało zatwierdzone decyzją Rady [xxx] z dnia [...] r.,

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

1. Niniejszym zatwierdza się w imieniu Unii Umowę o partnerstwie strategicznym między Unią Europejską i jej państwami członkowskimi, z jednej strony, a Japonią, z drugiej strony.

2. Tekst Umowy i oświadczenia Unii Europejskiej w sprawie art. 47 ust. 3 Umowy, zatwierdzonych decyzją Rady [XXX] z dnia [...] r., załączono do niniejszej decyzji.

[3] Decyzja Rady (UE) 2018/... z ...r. w sprawie podpisania, w imieniu Unii Europejskiej, i tymczasowego stosowania Umowy o partnerstwie strategicznym między Unią Europejską i jej państwami członkowskimi, z jednej strony, a Japonią, z drugiej strony, Dz.U. L […] z […], s. […].

Artykuł 2

Wysoki Przedstawiciel Unii do Spraw Zagranicznych i Polityki Bezpieczeństwa współprzewodniczy Wspólnemu Komitetowi przewidzianemu w art. 42 Umowy.

Artykuł 3

Przewodniczący Rady wyznacza osobę uprawnioną do dokonania wymiany instrumentów potwierdzających zatwierdzenie i ratyfikację Umowy przez Stronę unijną, o których mowa w art. 47 ust. 1 Umowy, w celu wyrażenia zgody na związanie się postanowieniami Umowy.

Artykuł 4

Niniejsza decyzja wchodzi w życie z dniem jej przyjęcia[4].

Sporządzono w Brukseli dnia […] r.

W imieniu Rady
Przewodniczący

[4] Data wejścia w życie niniejszej Umowy zostanie opublikowana w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* przez Sekretariat Generalny Rady.